

Datum:
2019-08-22

Diarienummer:
MN-2019-3945

Yttrande

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion från Tony Rahm (M) om att avsluta samarbetet med Fair Trade STK-2019-577

Miljönämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Tony Rahm (M) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att Malmö stad avslutar samarbetet med Fairtrade City genom att hävda att det finns andra bättre sätt att verka för social-, ekonomisk- och miljömässig hållbarhet. Miljönämnden anser dock att Fairtrade City är en bra plattform att verka för hållbarhet både lokalt i Malmö såväl som globalt och i enlighet med Agenda 2030. Därav föreslår miljönämnden att kommunfullmäktige avslår motionen i sin helhet.

Yttrande

Miljönämnden anser att det finns trovärdiga belägg för att Fairtrade City även fortsättningsvis är en bra plattform för Malmö i arbetet för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Därav föreslår miljönämnden att kommunfullmäktige avslår motionen i sin helhet.

Miljönämnden vill framföra följande synpunkter som bör beaktas och arbetas in i kommande förslag.

Motionen anger att ”ett av målen är att andelen Fairtrade-märkta produkter i kommunens verksamheter ska öka”. Formuleringen i Fairtrade City-diplomeringen är att ”rättvist handlade produkter ska öka” vilket inte binder inköpare att välja en särskild certifiering, utan snarare köp som matchar kriterierna för rättvis handel. Enligt Malmö stads policy för mat och hållbar utveckling ska etiskt certifierade produkter alltid vara förstahandsvalet där sådana finns. Enligt artikel 7 i de mänskliga rättigheterna har var människa en rätt att ”åtnjuta rättvisa och gynn-samma arbetsvillkor”.

Motionen hänvisar till en rapport från AgriFood Economics Centre 2009, bilaga 2. Utöver det som lyfts fram i motionen så belyser rapporten även en rad positiva aspekter av Fairtrade-certifieringen, inte minst i sammanfattningen att Fairtrade fungerar som en inkomstförsäkring när världsmarknadspriserna är låga. Den vidhåller också att Fairtrade-kooperativ ökar konkur-renskraften. Rapporten utgår i övrigt från att storskaligt jordbruk är en målsättning på grund av så kallade stordriftsfördelar. Detta tar dock inte hänsyn till de stora externaliserade kostnader som storskaligt jordbruk ger i form av reducerad biologisk mångfald, vattenbrist, negativ ener-giavkastning (EROI) med mera, vilket beläggs av den omfattande forskningsrapporten IAASTD 2008, bilaga 3. Därför bygger kritiken mot Fairtrades småskaliga lantbruk på ett un-derlag som ignorerar ekologisk hållbarhet.

När det gäller socioekonomiska fördelar och olika certifieringars bidrag till dessa, visar exempelvis en studie från Göttingens Universitet 2013, bilaga 4, vid en jämförelse mellan UTZ, ekologisk certifiering och Fairtrade i Uganda, att Fairtrade-certifieringen ökat levnadsstandarden i berörda hushåll hos kaffeodlare i Uganda med 30 % och att fattigdom är ovanligare och mindre djup, till skillnad från UTZ eller endast ekologisk odling som inte gav någon påverkan på dessa faktorer.

Avslutningsvis anger motionen att rapporten från Sveriges lantbruksuniversitet ”slår fast att Fairtradesystemet slår undan grundläggande marknadsmekanismer”. Utifrån detta påstående vill miljönämnden påpeka att Fairtrade är en del av den fria marknaden och att det är helt frivilligt att certifiera sig, för kommuner att diplomera sig, och för konsumenter att köpa Fairtrade-märkta varor, precis som andra rättvist handlade varor. Tredjepartscertifiering generellt, däribland Fairtrade, innebär ett verktyg för Malmö stad att tillse att kommunen efterlever mänskliga rättigheter samt de mål som finns i policyn för mat och hållbar utveckling.

Barnkonventionen

Barnkonventionen har beaktats vid handläggningen genom att Fairtrade City syftar till att främja en hållbar utveckling och särskilt mänskliga rättigheter för barn i producentländerna.

Förslaget har utarbetats av Cristian Sjövind, enhetschef på miljöstrategiska avdelningen. Samråd har skett med Olof Liungman, avdelningschef, miljöstrategiska avdelningen.

Reservationer

Helena Grahn (M) och Lars Myllenberg (M) med instämmande av Bill Jönsson (M) reserverar sig muntligen till förmån för sitt eget yrkande.

Håkan Ask (SD) och Håkan Andersson (SD) med instämmande av Jenny Bengtsson (SD) och Oscar Andersson (SD) reserverar sig muntligen till förmån för sitt eget yrkande..

Ordförande

.....
Simon Chrisander
.....

Nämndsekreterare

.....
Erik Molander
.....